

ЦЕНТР
ГРОМАДСЬКОГО
ЗДОРОВ'Я

ГРИП ТА ГРВІ В УКРАЇНІ

ІНФОРМАЦІЙНИЙ БЮЛЕТЕНЬ

49 тиждень

(04–10.12.2023)

Дата випуску:
12.12.2023

www.phc.org.ua
fb.com/phc.org.ua

Резюме за 49 тижень по Україні

- Інтенсивний показник захворюваності на ГРВІ, включно із COVID-19, становить 432,2 на 100 000 населення, що на 10,5% менше епідемічного порога, розрахованого для України, і на 1,5% менше аналогічного показника минулого тижня.
- Міграційні процеси зумовили високу щільність населення у західних областях України, що не притаманно для цих регіонів і спричиняє середню та високу епідемічну активність респіраторної групи інфекцій.
- Триває циркуляція вірусів грипу — в системі рутинного епіднагляду віруси грипу А не субтиповані виявлено у Волинській області, типу В — в Івано-Франківській.
- Зареєстровано 185 пацієнтів, клінічний стан яких підлягає визначенню випадку грипозного захворювання (ГПЗ), інтенсивний показник — 288,7 на 100 000 населення, та 146 пацієнтів, клінічний стан яких підлягає визначенню випадку тяжкої гострої респіраторної інфекції (ТГРІ), пропорційний внесок ТГРІ до показника госпіталізації з усіх причин становить 2,9%.
- У системі дозорного епіднагляду визначено віруси SARS-CoV-2, RS-віруси, аденовіруси, риновіруси, метапневмовіруси. У Кіровоградській області визначено віруси грипу А не субтиповані, у Рівненській області — віруси грипу типів А(Н1)рdm09 та В.
- Профілактичні щеплення від грипу отримали 6 339 осіб, зокрема 4 233 — із груп медичного та епідемічного ризику.
- Летальних випадків унаслідок грипу не зареєстровано. Натомість у системі рутинного епіднагляду сталося 63 летальні випадки серед осіб із позитивними результатами тестування на антиген SARS-CoV-2.

Резюме з початку сезону по Україні

- Із 2 жовтня до 10 грудня 2023 року на ГРВІ перехворіло 1,5 млн людей (4%), що на 39,3% більше показника за аналогічний період сезону 2022–2023 років. Питома вага дітей серед захворілих осіб становить 56,1%.
- У системі рутинного епіднагляду серед позитивних результатів лабораторних досліджень домінують віруси SARS-CoV-2 (98,5%), в інших випадках визначено віруси грипу та інших захворювань респіраторної групи (парагрипу, аденовіруси, RS-віруси, риновіруси, бокавіруси, метапневмовіруси).
- Летальних випадків унаслідок грипу не зареєстровано.
- Проти грипу вакциновано 113 298 осіб, зокрема 69 475 — із груп медичного та епідемічного ризику, що становить 0,8% від загальної цільової групи.

Захворюваність на грип та ГРВІ в сусідніх країнах (48 тиждень 2023 року)

За даними спільного бюлетеня Всесвітньої організації охорони здоров'я і Європейського центру профілактики та контролю захворювань (<https://erviss.org>), Польща і Словаччина повідомили про середню інтенсивність епідемічного процесу, інші країни — про фонову активність грипу.

Спорадичне географічне поширення вірусів грипу спостерігають у Польщі, локальне — у Словаччині. У Білорусі та Молдові не зареєстровано випадків грипу.

На звітному тижні відомості про реєстрацію випадків грипу не надали Румунія і Угорщина (рис. 1).

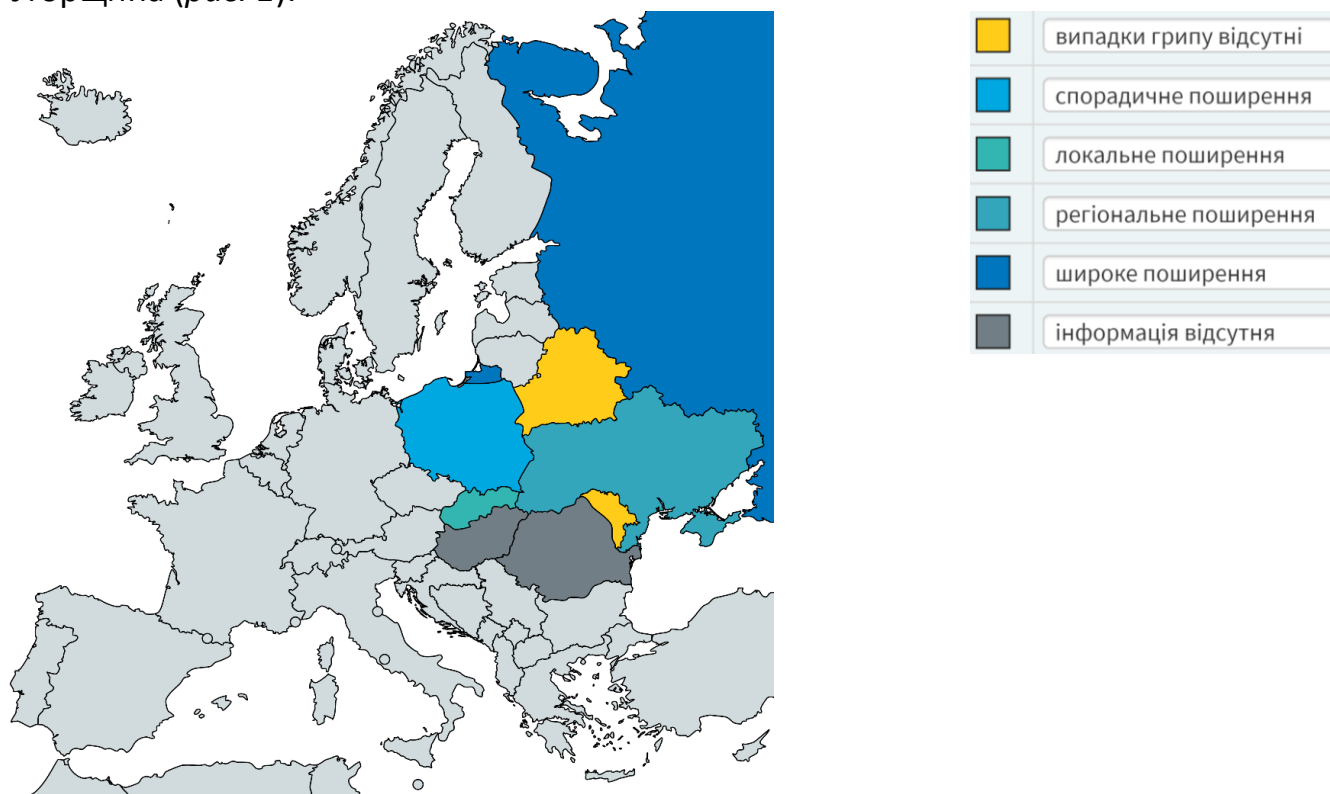

Рис. 1. Згідно даних щодо географічного поширення грипу в країнах європейського регіону (<https://erviss.org>) за 48 тиждень 2023 року

Моніторинг рівня підвищеної смертності

За уточненими результатами звітів 24 країн Європи, що на 47 тижні 2023 року взяли участь у моніторингу надлишкової смертності для прийняття рішень у секторі громадського здоров'я (EuroMOMO), лише в Німеччині та Швейцарії зареєстровано незначне перевищення рівня смертності з усіх причин. Оцінка від EuroMOMO для європейських країн — учасниць показує підвищений рівень надлишкової смертності у віковій групі 65 років і старше.

Після тривалого періоду підвищеної загальноєвропейської смертності через пандемію COVID-19 перевищення рівня смертності з усіх причин в інших країнах європейського регіону не зареєстровано (рис. 2). Результати аналізу можуть відрізнятися залежно від країни, включеної до щотижневого звіту, і затримки реєстрації випадків.

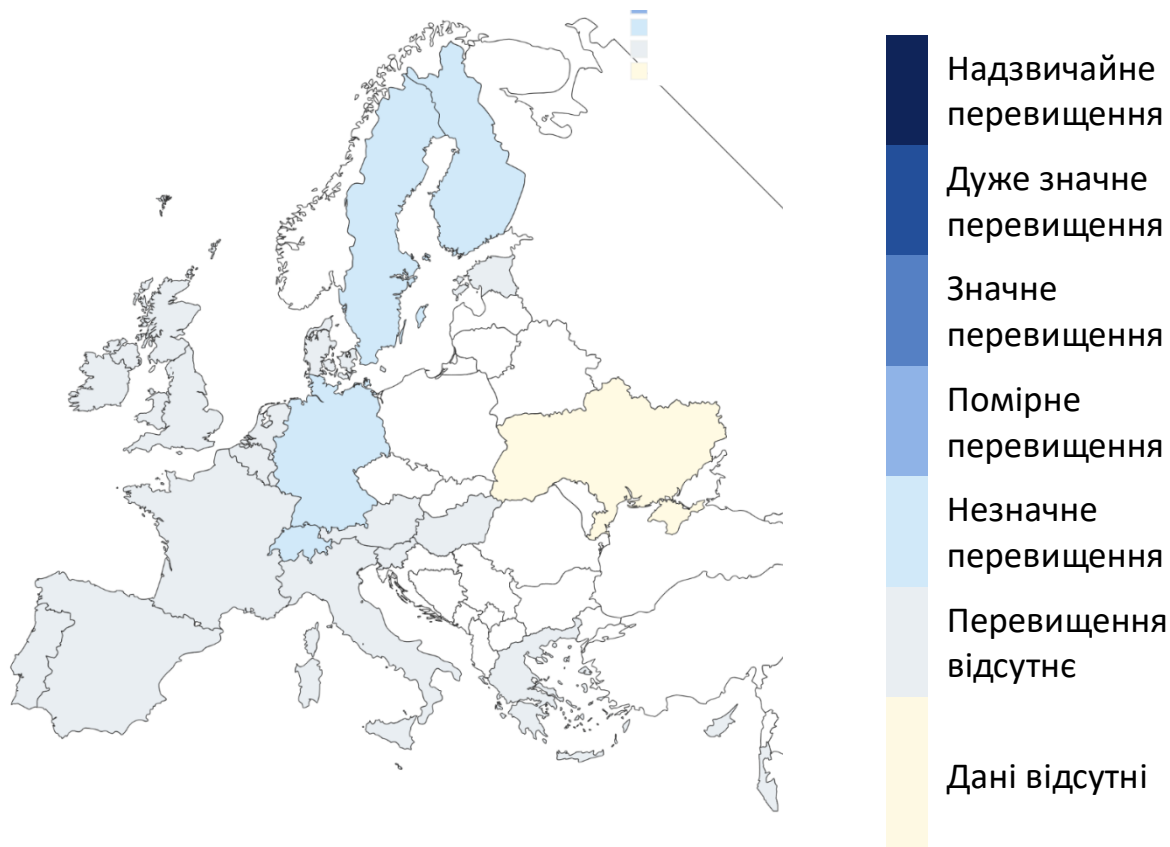

Рис. 2. Рівень надлишкової смертності від грипу на основі мапи зі щотижневим Z-показником¹ для всього населення у країнах — партнерах EuroMOMO та субнаціональних регіонах, що надають відомості, 47 тиждень 2023 року

Аналіз даних рутинного епідеміологічного нагляду

Дані рутинного епіднагляду за 49 тиждень 2023 року отримано від закладів охорони здоров'я усіх областей України, крім Луганської.

Значення інтенсивного показника захворюваності розраховано на основі кількості всіх зареєстрованих випадків ГРВІ (грип, аденовірус, риновірус, парагрип, COVID-19 та інші).

За звітний тиждень на ГРВІ захворіло 155 539 осіб, із них 84 823 — діти віком до 17 років (54,5%). Інтенсивний показник захворюваності² становить 432,2 на 100 000 населення, що на 10,5% менше епідемічного порога, розрахованого для України, і на 1,5% менше від показника минулого тижня (рис. 3).

¹ Z-показник надлишкової смертності — стандартизоване відхилення кількості смертей від базової лінії, розрахованої для певного регіону. Використовують для порівняння показників надлишкової смертності між країнами чи регіонами в нашій країні, різними популяціями або між різними періодами часу.

² Інтенсивний показник захворюваності розраховано згідно з кількістю населення за даними Державної служби статистики України.

За даними рутинного епіднагляду на звітному тижні серед загальної кількості пацієнтів із ГРВІ за допомогою швидких тестів на визначення антигена SARS-CoV-2 виявлено 10 869 випадків захворювання на COVID-19. У структурі ГРВІ частка захворюваності на COVID-19 становить 7%, що на рівні минулого тижня. З-поміж загальної кількості пацієнтів із COVID-19 госпіталізовано 2 083 (19,2%) осіб.

За звітний тиждень серед дітей до 17 років зареєстровано 1 256 лабораторно підтверджених випадків COVID-19, що менше на 6,2% порівняно з попереднім тижнем. Медичну допомогу в умовах стаціонару отримали 422 дитини (20,3% усіх госпіталізованих осіб із COVID-19), зокрема 3 дитини віком 0–17 років потребували перебування у відділенні реанімації та інтенсивної терапії.

За даними рутинного епіднагляду протягом звітного тижня було зареєстровано 59 осіб, які померли із позитивним діагнозом COVID-19; усі померлі старші 30 років.

У системі рутинного епідеміологічного нагляду за ГРВІ під час дослідження зразків матеріалів на респіраторні групи інфекцій від 2 828 пацієнтів у 1 038 (36,7%) випадках визначено віруси парагрипу, аденовіруси, RS-віруси, риновіруси, метапневмовіруси. Віруси SARS-CoV-2 визначені в 1 022 (98,5%) випадках.

У Волинській області у зразках матеріалів від 6 пацієнтів із підозрою на грип визначено віруси грипу А не субтиповані, в Івано-Франківській — в одному випадку визначено віруси грипу типу В.

За 49 тиждень проти грипу вакциновано 6 339 осіб, зокрема 4 233 — із груп медичного та епідемічного ризику (рис. 5).

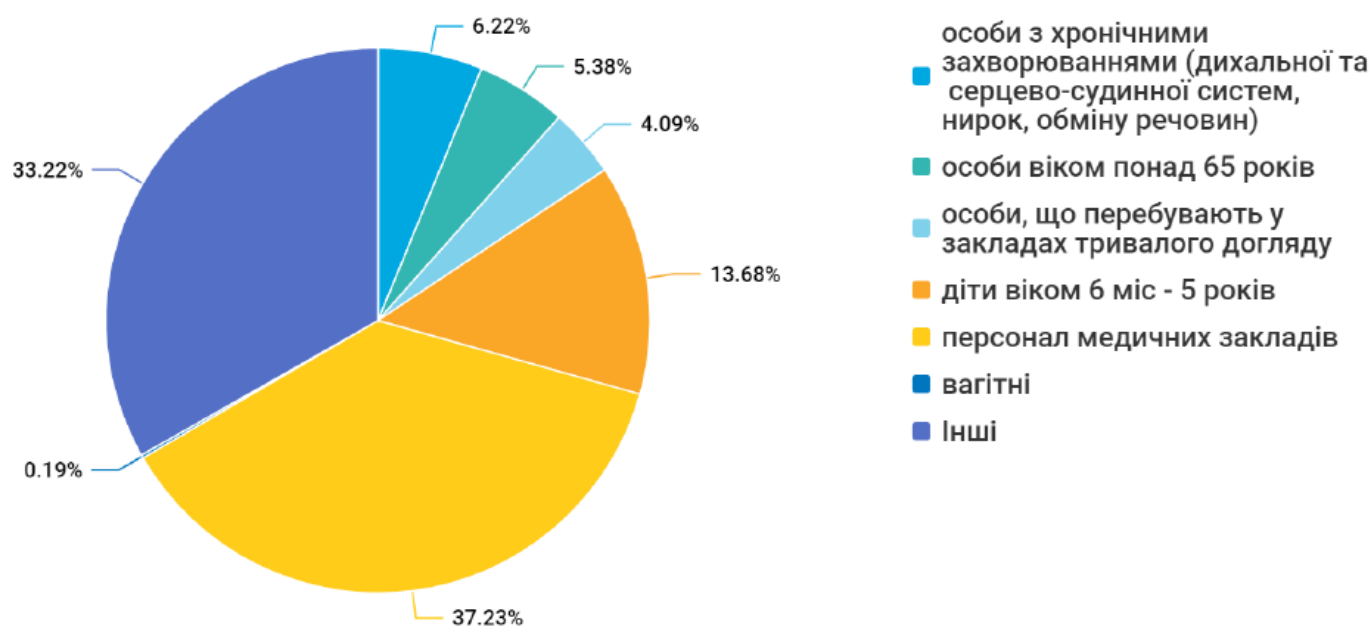

Рис. 5. Питома вага представників груп ризику, які отримали щеплення проти грипу, станом на 49 тиждень 2023 року

Аналіз даних дозорного епідеміологічного нагляду

Дозорний епідеміологічний нагляд за грипом та ГРВІ (ДЕН) здійснюють у 12 регіонах України відповідно до географічного розподілу: північ — Київ, Суми та Чернігів, схід — Дніпро і Харків, південь — Запоріжжя й Одеса, захід — Львів, Рівне і Чернівці, центр — Кропивницький та Вінниця.

ДЕН забезпечують 15 закладів первинної медико-санітарної допомоги (ПМСД) і 20 стаціонарних закладів охорони здоров'я (дозорні лікарні).

За інформацією, що надали 15 закладів ПМСД, протягом 49 тижня 2023 року зареєстровано 185 пацієнтів, клінічний стан яких підлягав визначенню випадку ГПЗ. Захворюваність серед дорослого населення становить 204,6 на 100 000, що на 13,7% більше показника минулого тижня. Серед дітей віком до 17 років показник захворюваності порівняно з минулим тижнем також збільшився на 14,9% і становить 583,8 на 100 000 населення.

З-поміж 185 пацієнтів із ГПЗ у 76 (41,1%) було взято зразки матеріалів для тестування методом ПЛР на респіраторну групу інфекцій. За результатами дослідження 76 зразків матеріалів у 23 (30,3%) випадках отримано позитивні результати (табл. 1).

З початку епідемічного сезону лабораторно досліджено 676 (43,6%) зразків матеріалів від 1 552 пацієнтів із ГПЗ, отримано позитивні результати у 189 (28,1%) випадках (рис. 6).

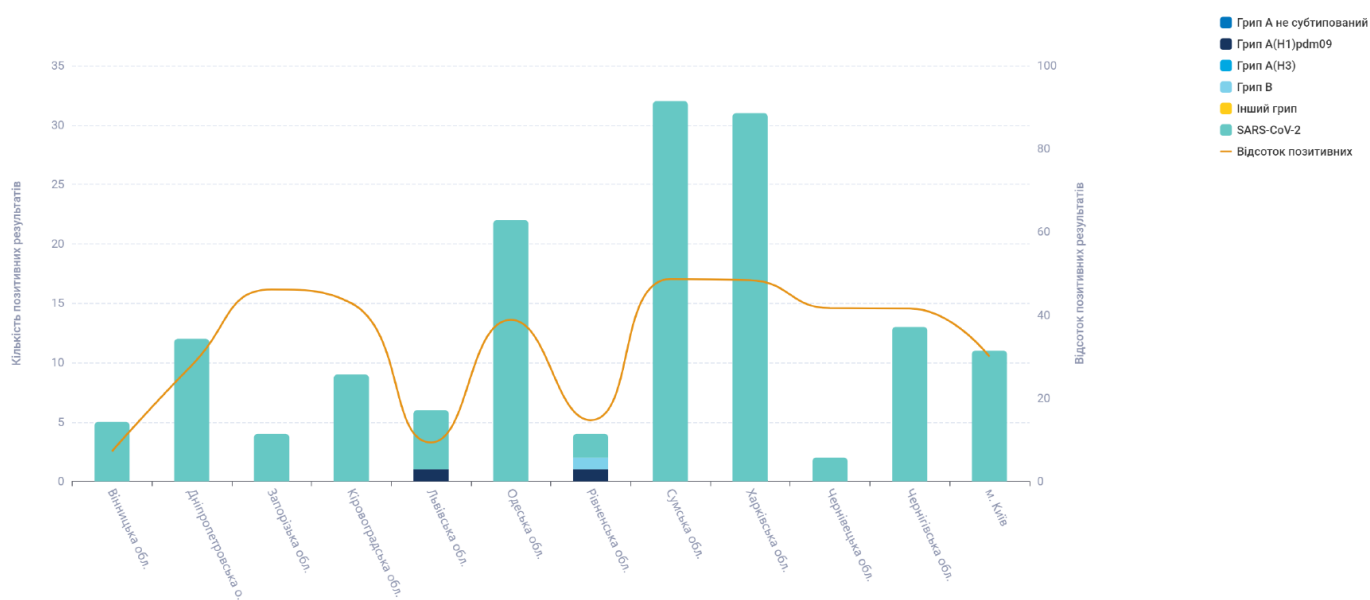

Рис. 6. Результати обстеження осіб із ГПЗ і частка отриманих позитивних результатів на грип та ГРВІ з початку епідемічного сезону 2023/2024, станом на 49 тиждень 2023 року

За інформацією, що надали 20 дозорних лікарень, упродовж звітного тижня зареєстровано 146 пацієнтів, клінічний стан яких підлягав визначенню випадку ТГРІ, із них 63 (43,2%) — діти віком до 17 років. Пропорційний внесок ТГРІ до показника госпіталізації з усіх причин становить 2,9%. У дозорних лікарнях внаслідок COVID-19 зареєстровано 4 летальні випадки серед пацієнтів вікової категорії старше 30 років.

З-поміж 146 випадків ТГРІ у 61 (41,8%) пацієнта було взято зразки матеріалів для тестування методом ПЛР на респіраторну групу інфекцій. За результатами лабораторного дослідження 61 зразка матеріалів у 22 (36,1%) випадках отримано позитивні результати (табл. 1).

З початку епідемічного сезону лабораторно досліджено 485 (47,7%) зразків матеріалів від 1 017 пацієнтів, клінічний стан яких відповідав визначенню випадку ТГРІ. Отримано позитивні результати на віруси респіраторної групи інфекцій у 114 (23,5%) випадках (рис. 7).

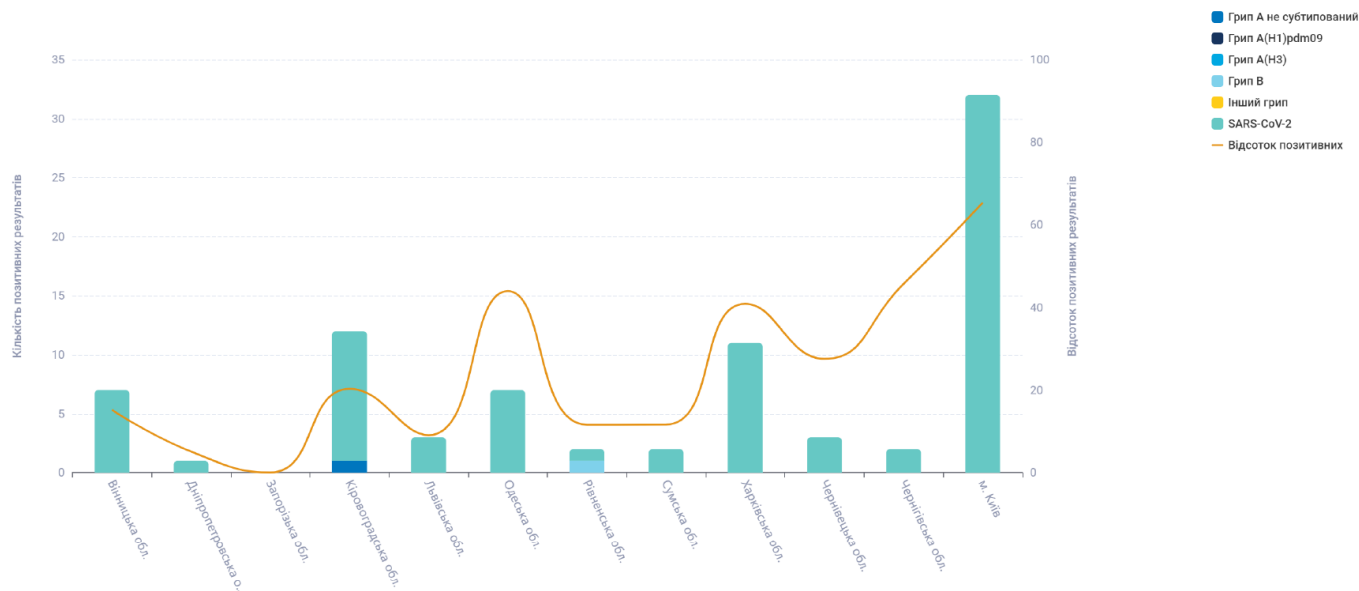

Рис. 7. Результати обстеження осіб із ТГРІ і частка отриманих позитивних результатів на грип та ГРВІ з початку епідемічного сезону 2023/2024, станом на 49 тиждень 2023 року

Таблиця 1. Результати досліджень зразків матеріалів із дозорних джерел за 49 тиждень 2023 року

Показники	Звітний тиждень		Усього за звітний тиждень	Сезон 2023/2024		Усього від початку сезону
	ГПЗ	ТГРІ		ГПЗ	ТГРІ	
Кількість досліджених зразків матеріалів	76	61	137	673	485	1 158
Кількість позитивних зразків, абс. знач. (%)	23 (30,3)	22 (36,1)	45 (32,8)	189 (28,1)	114 (23,5)	303 (26,2)
Кількість вірусів грипу, абс. знач. (% від позитивних)	2 (8,7)	2 (9,1)	4 (8,9)	3 (1,6)	2 (1,8)	5 (1,7)
А, абс. знач. (% від позитивних на грип)	1 (50)	1 (50)	2 (50)	2 (66,7)	1 (50)	3 (60)
А(H1N1)pdm09	1	0	1	1	0	1
А(H3)	0	0	0	0	0	0
А не субтиповані	0	1	1	1	1	2
В, абс. знач. (% від позитивних на грип)	1 (50)	1 (50)	2 (50)	1 (33,3)	1 (50)	2 (40)
Інші віруси респіраторної групи інфекцій, абс. знач. (% від позитивних)	21 (91,3)	20 (90,9)	41 (91,1)	186 (98,4)	112 (98,2)	298 (98,3)
Парагрип	0	1	1	10	8	18
Аденовіруси	3	3	6	14	4	18
RS-віруси	1	5	6	6	11	17
Риновіруси	2	0	2	13	4	17
Бокавіруси	0	0	0	2	2	4
Коронавіруси OC43, 229E, NL63, HKU1	0	0	0	1	0	1
Метапневмовіруси	2	2	4	4	4	8
SARS-CoV-2	13	9	22	135	79	214
Інші респіраторні збудники	0	0	0	1	0	1